

KUTSESTANDARD

Füsioterapeut, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsenimetuse	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Füsioterapeut, tase 7	7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Füsioterapeut on spetsialist, kes taastab, säilitab ja arendab patsiendi/kliendi liikumis- ja tegevusvõimet ning tema osalust igapäevaelus.

Füsioteraapia eesmärk, mis saavutatakse koostöös patsiendi/kliendi ja/või tema tugivõrgustikuga, on toetada ja arendada patsiendi/kliendi iseseisvust tema eale vastavates igapäevategevustes, sooviga parandada elukvaliteeti. Füsioterapeut kasutab oma töös patsientide/klientidega erinevaid sekkumisviise (näit kehalised harjutused ja funktsionaalne treening, manuaalsed tehnikad, erinevaid füüsilise ravi meetodeid jt).

Füsioterapeut järgib kutse-eetikat, suhtleb viisakalt ja professionaalselt ning on orienteeritud probleemide lahendamisele. Väga olulisel kohal on füsioterapeudi töös tõhus ajaplaneerimine.

Füsioterapeudi töös on vajalik pidev enesetäiendamine ning valmisolek elukestvaks õppeks.

Füsioterapeut tase 7 on tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna tipp-spetsialist, kes rakendab oma töös kõrgtasemel kliinilist mõtlemist, tõenduspõhiseid erialaseid teadmisi ja oskuseid. Füsioterapeut lahendab erinevaid rutiiniseid ja keerulisi füsioterapeutilisi probleeme. Juhendab füsioteraapia eriala üliõpilasi kliinilisel praktikal ja/või nõustab teisi oma eriala või teiste erialade spetsialiste. Vajadusel moodustab ja juhib meeskonda. Füsioterapeut esineb erialaste ettekannetega või koostab erialaseid juhendmaterjale ning esindab ja arendab oma eriala nii kohalikus kui rahvusvahelises kontekstis. Ta analüüsib ja sünteesib uusi kutsealaseid ideid ja arengusuundi, osaleb teadusuuringute läbiviimisel ning väärtustab elukestvat õpet.

A.2 Tööosad

A.2.1 Patsiendi/kliendi füsioterapeutiline hindamine

- 1) Füsioteraapia vajaduse väljaselgitamine.
- 2) Füsioterapeutilise hindamise läbiviimine ja sobivate hindamismeetodite kasutamine.
- 3) Hindamistulemuste analüüsimine.
- 4) Füsioterapeutilise diagnoosi püstitamine.

A.2.2 Füsioterapeutilise töö planeerimine

- 1) Eesmärgi püstitamine.
- 2) Füsioterapeutiliste sekkumiste valimine ja edasise tegevuskava koostamine.

A.2.3 Füsioteraapia läbiviimine

- 1) Füsioterapeutiliste sekkumiste rakendamine.
- 2) Patsiendi/kliendi ja/või tema lähedaste juhendamine.
- 3) Läbiviidava sekkumise analüüsimine ja vajadusel tegevuskava korrigeerimine.
- 4) Abivahendite valimine, soovitamine, kohandamine ja kasutamise juhendamine.

A.2.4 Patsiendi/kliendi nõustamine

- 1) Tervisekäitumise alane nõustamine.
- 2) Motiveerimine (võimestamine) teraapiaprotsessiks ning sobivaks tervisekäitumiseks.
- 3) Patsiendi/kliendi tugivõrgustiku nõustamine.
- 4) Patsiendi/kliendi ja/või tema tugivõrgustiku nõustamine abivahendi valikul ja selle kasutamise osas.

A.2.5 Suhtlemine

- 1) Korrekse erialase terminoloogia kasutamine.

2) Sobivate suhtlemismeetodite ja stiilide valimine ja kasutamine erinevates tööalastes situatsioonides.
3) Eetiliste tõekspidamiste ja väärtuste tähtsustamine.
A.2.6 Dokumenteerimine
1) Hindamistulemuste dokumenteerimine.
2) Korrektse erialase terminoloogia kasutamine.
3) Kirjalike materjalide esitamine.
4) Teabe esitamine.
A.2.7 Meeskonnatöö
1) Kuulamine ja konsulteerimine.
2) Osalemine meeskonnatöös.
3) Teadmiste ja valdkonna spetsiifika jagamine.
4) Meeskonna juhtimine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Füsioterapeut töötab tervishoiu-, sotsiaal-, kultuuri- ja haridusasutuses või erapraksises erinevas vanuses inimestega.
A.4 Töövahendid
Füsioterapeudi peamised töövahendid on füsioterapeutilise hindamise (näit erinevad testid, goniomeeter, mõõdulint jm), terapeutilise harjutuse (näit teraapiapallid, veloergomeeter jm) ning füüsikalise ravi vahendid (näit ultraheliaparaat, elektrostimulaator jm). Oma töös patsientide/klientidega kasutatakse nii lihtsamaid kui keerulisemaid tehnoloogilisi seadmeid (näit isokineetiline dünamomeeter, elektromüograaf jt). Kohandatakse liikumis- ja tegevusabivahendeid (näit ratastoolid, kargud, kõnniraamid) ning nõustatakse nende kasutamist. Töö meetoditeks on peamiselt funktsionaalne treening ning erinevad spetsiifilised ravimetoodikad (näit PNF (proprioceptive neuromuscular facilitation), NDT (neurodevelopmental treatment), manuaalsed käsitlestehnikad vmt).
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Füsioterapeut on analüüsi- ja koostöövõimeline, usaldusväärne ja empaatiavõimeline, otsustus- ja kohanemisvõimeline, loominguiline, heatahtlik, täpne ning hea (aja)planeerimisvõimega.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Füsioterapeut on erialase kõrgharidusega spetsialist.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Füsioterapeut

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Füsioterapeudi kutset iseloomustavad kohustuslikud kompetentsid B.2.1-B.2.7 ja läbivad kompetentsid B.2.8
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Patsiendi/kliendi füsioterapeutiline hindamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) selgitab välja füsioteraapia vajaduse lähtudes patsiendi/kliendi tegevus- ja osalusvõimest ning struktuuri- ja funktsioonitasandi seisundist, samuti tervises seisundist ning teda ümbritsevast keskkonnast tulenevatest faktoritest; 2) viib läbi patsiendist/kliendist lähtuva süstemaatilise füsioterapeutilise hindamise, kasutades selleks sobivaid hindamismeetodeid ja vahendeid (näit vaatlus, anamneesi võtmine, funktsionaalsed testid jm); 3) analüüsib patsiendi/kliendi hindamistulemusi.	

4) püstitab füsioterapeutilise diagnoosi, lähtudes hindamistulemustest.

Teadmised:

- 1) kõrgtasemel teaduspõhised teadmised füsioterapeutilisest hindamisest;
- 2) teooria ja praktikaga seostamine;
- 3) refleksioon

Hindamismeetod(id):

juhtumi analüüs (füsioteraapiaprotsessi kirjeldus) ja vajadusel vestlus

B.2.2 Füsioteraapia planeerimine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) tulenevalt patsiendi/kliendi hindamistulemustest selgitab välja patsiendi põhiprobleemi(d) ja sellest lähtuvalt püstitab mõõdetava(d) ja selge(d) eesmärgi(d), kaasates nimetatud protsessidesse aktiivselt patsienti/klienti ja/või tema lähitugivõrgustikku;
- 2) patsiendi/kliendi füsioterapeutilisest diagnoosist, põhiprobleemidest ning püstitatud eesmärkidest lähtuvalt valib sobiva(d) füsioterapeutilise(d) sekkumise(d) ja koostab edasise tegevuskava.

Teadmised:

- 1) kõrgtasemel teadmised erinevatest sekkumismeetoditest;
- 2) teooria ja praktika seostamine;

Hindamismeetod(id):

juhtumi analüüs (füsioteraapiaprotsessi kirjeldus) ja vajadusel vestlus.

B.2.3 Füsioteraapia läbiviimine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) rakendab füsioterapeutilisi sekkumisi, lähtudes patsiendi/kliendi hindamise tulemustest, tema individuaalsetest vajadustest ning teraapia eesmärkidest; lähtub oma töös füsioterapeutilisest tegevuskavast, rakendab sekkumisi sihipäraselt ja põhjendatult, tuginedes tõendus põhisele;
- 2) juhendab patsienti/klienti ja/või tema lähedasi arusaadavalt, motiveerivalt ning viisakalt;
- 3) analüüsib läbiviidavat teraapiat järjepidevalt ning teeb vajadusel vastavad korrektuurid;
- 4) soovitab, vajadusel ja võimalusel valib ning kohandab (näit õige pikkus jm) abivahendi lähtudes patsiendi/kliendi reaalsest vajadusest; juhendab abivahendi korrektset ja eesmärgipärast kasutamist (näit karkude kasutamine erinevates tingimustes jt).

Teadmised:

- 1) teooria seostamine praktikaga;
- 2) juhendamise erinevad meetodid;
- 3) refleksioon;
- 4) abivahendid ja nende kohandamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

juhtumi analüüs (füsioteraapiaprotsessi kirjeldus) ja vajadusel vestlus

B.2.4 Patsiendi/kliendi nõustamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) füsioteraapiaprotsessist lähtuvalt nõustab patsiendi/kliendi iseseisvat harjutamist ja toimetulekut koduses keskkonnas ning selgitab vajadused koduseks tegevuseks (millal teatud sekkumist/harjutust/abivahendit kasutada, millise koormusega);
- 2) nõustab ja motiveerib patsienti/klienti tervisekäitumise osas, lähtudes tema seisundist ja eesmärkidest ning tervisliku eluviisi põhimõtetest (näit liikumine, toitumine, eakohased tegevused, ergonoomika jt);
- 3) vajadusel nõustab patsiendi/kliendi tugivõrgustikku kasutades selleks sobivaid suhtlemisviise;
- 4) nõustab patsienti/klienti ja/või tema tugivõrgustikku abivahendi (näit ratastooli) valikul ja selle kasutamise osas.

Teadmised:

- 1) nõustamise erinevad meetodid;
- 2) terviseedenduse alused;
- 3) (töö)ergonoomika;
- 4) suhtlemispsühholoogia;

5) abivahendid ja nende kohandamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): juhtumi analüüs (füsioteraapiaprotsessi kirjeldus) ja vajadusel vestlus	
B.2.5 Suhtlemine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) kasutab korrektset erialast terminoloogiat; 2) valib ja kasutab sobiva(d) suhtlemismeetodi(d) ja stiili, arvestades situatsiooni ja protsessis osalejate individuaalseid erinevusi, kultuurilisi uskumusi, kombeid ning nende mõju teraapiale; vajadusel kohandab suhtlemisstiili; tuleb toime erinevates konfliktsituatsioonides; 3) suhtleb viisakalt ja eetiliselt.	
Teadmised: 1) erialane terminoloogia; 2) suhtlemispsühholoogia; 3) meditsiinieetika- ja üldine eetikakoodeks.	
Hindamismeetod(id): Dokumentaalne ja/või vestlus	
B.2.6 Dokumenteerimine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) kirjutab struktureeritud ja arusaadava füsioteraapia protsessi kirjelduse (füsioteraapia aruande); 2) kasutab korrektset erialast terminoloogiat; 3) esitab kirjalikud materjalid (näit rehabilitatsiooniplaanid, kodused harjutuskavad, abivahendi kasutamise juhised vmt) struktureeritult ja loogiliselt; 4) esitab informatsiooni (näit ettekannete, loengute, juhendmaterjalide vmt koostamisel) vastavalt sihtgrupi arusaamise tasemele ja vajadustele.	
Teadmised: 1) erialane terminoloogia; 2) kirjaliku eneseväljenduse printsiibid.	
Hindamismeetod(id): juhtumi analüüs (füsioteraapiaprotsessi kirjeldus) ja vajadusel vestlus; dokumentide (rehabilitatsiooniplaan, harjutuskava, juhendmaterjal vms) esitamine.	
B.2.7 Meeskonnatöö	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) kuulab teisi, konsulteerib teistega ja algatab suhtlemist; 2) osaleb meeskonnatöös võrdse partnerina teiste spetsialistidega; 3) jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; 4) vajadusel töötab meeskonna juhina ühise eesmärgi nimel.	
Teadmised: 1) meeskonnatöö printsiibid; 2) suhtlemispsühholoogia.	
Hindamismeetod(id): Dokumentaalne ja/või vestlus.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.8 Füsioterapeut, tase 7 kutset läbiv kompetents	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) kasutab kõrgtasemel adekvaatseid ja tõenduspõhiseid füsioteraapiaspetsiifilisi teadmisi ning rakendab neid praktilises tegevuses; 2) loeb analüüsivalt erialast teaduslikku kirjandust; 3) väärtustab elukestvat õpet;	

- 4) järgib oma töös rahvusvahelist füsioterapeudi eetikakoodeksit, lähtub oma töös kutsealaga seonduvatest õigusaktidest (sh andmekaitse nõudeid);
- 5) järgib ohutusnõudeid töötamisel patsiendi/klientidega, sh ennast säästes (ergonoomika ja vaimne tervis) ja tehnika käsitlemisel;
- 6) juhendab patsiente, nende tugivõrgustiku liikmeid ning füsioteraapia eriala üliõpilasi, kasutades selleks sobivaid suhtlemisviise ja taktikaid;
- 7) vajadusel annab esmaabi;
- 8) oma töös kasutab eesti keelt tasemel C1 ja üht võõrkeelt tasemel B2 (lisa 3);
- 9) oma töös kasutab arvutit tasemel AO1-7 (lisa 2).

Teadmised:

- 1) anatoomia, füsioloogia- kõrgtase;
- 2) biomehaanika, kinesioloogia- kõrgtase;
- 3) füsioteraapispetsiifilised teadmised vastavas valdkonnas- kõrgtase;
- 4) inimese ealised ja arengulised iseärasused- kõrgtase;
- 5) rahvusvaheline funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsioon- kesktase;
- 6) kliiniline mõtlemine- kõrgtase;
- 7) täiskasvanute ja laste õppimise ja õpetamise eripärad- kõrgtase;
- 8) suhtlemispsühholoogia- kesktase;
- 9) eneserefleksiooni põhimõtted- kõrgtase;
- 10) teadustöö planeerimine ja läbiviimine- kesktase;
- 11) füsioteraapia eriala ja teenust reguleerivad õigusaktid- kõrgtase;
- 12) majandus ja ettevõtlus- algtase.

Hindamismeetod(id):

lähivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	05-06122012-8.2/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Priit Eelmäe, Eesti Haiglate Liit Kadri Englas, Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus Siiri Heinaru, AS Ida-Tallinna Keskhaigla Liis Lamson, Tartu Ülikooli Kliinikum Anna-Liisa Parm, Tartu Tervishoiu Kõrgkool Kirsti Pedak, SA Tallinna Lastehaigla Kadri Pill, Tartu Ülikool Jelena Sokk, Eesti Füsioterapeutide Liit Pille Tammperre, Sotsiaalministeerium Doris Vahtrik, Eesti Füsioterapeutide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	11
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	06.12.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	20.11.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2264 Füsioterapeudid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Physical Therapist

Inglise keeles	Physiotherapist, level 7
Vene keeles	Физиотерапевт
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 4 Kutse-eetika	
Lisa 5 Mõisted	
Lisa 6 Teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused	